Vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov :)

Prvá svetová vojna znamenala zásadný obrat v riešení nielen českej, ale najmä slovenskej otázky. Na troskách rakúsko-uhorskej monarchie, ktorej oba národy boli súčasťou, sa ako optimálne riešenie ukazovalo vytvorenie spoločného štátu Čechov a Slovákov. Hoci pri jeho vzniku zohral hlavnú úlohu zahraničný odboj, jasný politický program slovenskej budúcnosti dala politická elita na Slovensku koncom mája 1918 v Turčianskom Sv. Martine, kde rozhodla aj o strategickej línii slovenskej politiky: definitívny rozchod s Rakúsko-Uhorskom a na základe Woodrowom Wilsonom deklarovaného samourčovacieho práva sa programovo prihlásila k účasti na utvorení samostatného československého štátu. Rozhodnutiu v Martine predchádzali aktivity slovenských a českých krajanov v Amerike[1], koordinácia zahraničného odboja, organizovanie legionárskeho vojska, vytvorenie Československej národnej rady a samozrejme diplomatické aktivity Tomáša G. Masaryka a Milana Rastislava Štefánika.

Dňa 28. októbra 1918 Československý národný výbor oficiálne vyhlásil v Prahe vznik ČSR. O dva dni neskôr, 30. októbra 1918, nezávisle od pražských udalostí, prijala v Martine slovenská politická elita *Deklaráciu slovenského národa*, známu pod názvom *Martinská deklarácia*, ktorou zverejnila svoje dávnejšie rozhodnutie o vyňatí Slovenska z predvojnového Rakúsko-Uhorska a spolužití s českým národom v spoločnom štáte. Slováci ako národ mohli prvýkrát vo svojej histórii slobodne rozvíjať svoj jazyk, vzdelanosť a kultúru, sformovať svoje kultúrne a politické elity. Pražské aj martinské deklaratívne rozhodnutia tvorili historický kľúč, ktorý otvoril dvere pre viac ako 70-ročnú spoločnú dejinnú cestu občanov oboch národov na pôde Československej republiky.

[1] Známe dohody z Clevelandu a Pittsburgu.

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- **https://www.mzv.sk/ministerstvo/slovaci-napriec-storocim/1993-vznik-samostatnej-slovenskej-republiky.**

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania